

Rapport - Aktivitetshus i Hadsund (Aktivitetscenter Øst)

Formål

I 2019 valgte Byrådet 'Aktivitetscenter Øst' valgt som et af to samproduktionsprojekter, der skulle igangsættes i 2020. Grundet Corona og sygdom er projektet blevet udskudt til 2021.

Formålet med projektet er tofoldigt; dels at undersøge mulighederne og behovet for at etablere et aktivitetshus i Hadsund, og dels at afprøve metoder til samproduktion med civilsamfund og borgere.

Arbejdsgruppe

Følgende arbejdsgruppe blev nedsat til projektet i slutningen af 2020:

Margrethe Svenstrup Thomassen, netværkskoordinator, Kultur og Fritid (Projektleder)

Simon Griis, leder af Biecentret i Hobro

Tommy Sørensen, leder af Frivilligcenter Mariagerfjord

Peter Steen, leder af værestederne, Familie og Handicap

Christina Hagelund Berthelsen, fællesskabskoordinator, Sundhed og Ældre

Metode

På grund af Corona har det været udfordrende at arbejde med samproduktion på et dybere niveau, og der har indtil videre primært været tale om inddragelse af borgere, foreninger og råd. Bliver det besluttet, at projektet skal fortsætte, vil det være nødvendigt med langt stærkere involvering af borgere og foreninger i Hadsund i forbindelse med etablering af et aktivitetshus.

Borgerinddragelse er sket via følgende metoder:

- Telefonsamtaler med 26 relevante foreninger i Hadsund og omegn foretaget af arbejdsgruppen.
- Artikel i Hadsund Folkeblad og Fjordavisen med invitation til input.
- Video på Facebook med invitation til input via spørgeskemaundersøgelse. 20 borgere svarede på denne, mens andre sendte e-mail eller ringede. Opfølgning på svar via telefon.
- Deltagelse på møder i Seniorrådet, Handicaprådet, Integrationsrådet, Foreningsrådet og Ungdomsrådet.
- Idéudviklingsmøder med deltagelse af 21 borgere, råds- og foreningsrepræsentanter.

Opgaven

Opgaven har været kompliceret, idet mange forskellige parametre har skullet undersøges simultant; parametre, som er indbyrdes afhængige af hinanden. Fx har vi undersøgt behovet hos forskellige målgrupper samtidig med, at vi har undersøgt forskellige lokationsmuligheder og ønsker om aktiviteter. Det står dog tydeligt, at valg af målgruppe har konsekvenser for, hvor placeringen af et aktivitetshus skal være, samtidig med, at der er forskel på, hvilke aktiviteter og dermed faciliteter en bestemt målgruppe har ønske om.

Følgende parametre er blevet undersøgt: Målgruppe – herunder behov, aktiviteter, faciliteter, organisering, lokation, fordele og udfordringer. De foreløbige konklusioner kan læses nedenfor.

Arbejdsgruppen vurderer, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at komme længere med projektet, før der bliver taget nærmere beslutning om, hvilken retning man ønsker at gå, og hvilken økonomisk ramme, der følger med.

Foreløbige konklusioner

Ud fra undersøgelserne kan arbejdsgruppen pege på nogle overordnede linjer. Der skal tages højde for bias i forhold til fx alder og tilhørsforhold blandt de involverede.

I forhold til nogle af parametrene kan der ikke på baggrund af input konkluderes en generel retning. Det gør sig blandt andet gældende i forhold til organiseringen, hvor der er meget modsatrettede holdninger.

Behov

- Et flertal af adspurgte foreninger og borgere synes godt om idéen om et aktivitetshus i Hadsund. Der er delte meninger, om det skal være i form af et helt nyt sted eller som en videreudvikling af nuværende steder og initiativer.
- Flere giver udtryk for, at de gerne vil bidrage til huset – enten i etableringsfasen eller i udførelsesfasen. Det vil dog stadig kræve en stor indsats at finde nok frivillige til at drive stedet.
- Der er forsøgt inddraget en bred vifte af foreninger og borgere, men det er kendetegnende, at over 50% af dem, der er kommet med input befinder sig i målgruppen 60+. Det kan både være et tegn på, at det er her, der findes det største engagement, eller at der er en skævhed i forhold til, hvordan arbejdsgruppen har indsamlet data.

Målgruppe

- Et flertal af adspurgte foreninger og borgere peger på, at huset skal være åbent for alle målgrupper – at det intergenerationelle møde vil være en fordel for alle, hvis det kan bringes i spil.
- Skal der peges på én enkelt målgruppe fremhæves enten ældre 60+ eller unge 15-25, som dem med størst behov for, at der laves initiativer for og med dem.

Lokation

- En placering tæt på centrum og god tilgængelighed for alle bliver set som de vigtigste parametre i forhold til lokationen. Herefter kommer faciliteterne.
- Nogle påpeger, at det ikke vil give mening at bygge nyt, når der i forvejen findes mange gode steder i Hadsund. Disse steder skal i stedet sættes bedre i spil.

Faciliteter

- Café og køkken + hyggeområder fremhæves som de vigtigste faciliteter i et aktivitetshus.
- Herefter nævnes sal med flere funktionsmuligheder og mulighed for at udøve kreative aktiviteter i hobbyrum som vigtige faciliteter.
- Mødelokaler bliver ikke valgt som det vigtigste af de fleste, men det italesættes dog gang på gang, at der er behov for rum, hvor man kan være 'offentligt privat', fx samle netværksgrupper, samtalegrupper, sorggrupper mv. og have mulighed for at holde foreningsmøder.

Aktiviteter (disse vil naturligt være afhængig af målgruppe, organisering og lokation/faciliteter)

- Det uformelle mødested fremhæves af både yngre, ældre og dem midt imellem.
- Herefter bliver fællesskabende aktiviteter fremhævet som de vigtigste; det være sig i form af fællesspisning, fællessang, kulturmøder, brætspil etc.
- Mulighed for at foreningerne kan udøve egne aktiviteter.
- Af specifikke aktiviteter nævnes oftest de kreative.

Organisering

- Der er delte meninger om organiseringen i forhold til, om det skal være et foreningshus, som drives af et brugerråd bestående af foreningsrepræsentanter, eller om huset i højere grad skal lave egne

aktiviteter og drives af en bestyrelse bestående af brugere. Alle fremhæver dog ejerskabet som meget væsentligt. Ledelsen af huset skal forankres blandt personer og/eller foreninger, der er engagerede i stedet. Se tabel for nærmere beskrivelse af organiseringsscenarier.

- Et flertal peger på, at det vil være godt med en ansat med beslutningsret til at drive stedet og koordinere samarbejdet med frivillige og foreninger. Skal der være en café, vil der være behov for en ansvarlig, muligvis ansat, til at drive denne og koordinere frivillige. Der er meget delte meninger om den/de ansattes funktion og arbejdstid. Nogle få er direkte imod tanken om en ansat, blandt andet pga. bekymring for kommunal indblanding.

	Model 1 Aktivitetshus med egen identitet, bestyrelse og aktiviteter	Model 2 Foreningshus	Model 3 Decentral organisering
Kort beskrivelse	Organisering á la Biecentret. Her vælges bestyrelsen mellem brugerne af huset. Huset er primært for borgere, mens foreninger kan låne lokaler i ledige tider. Huset organiserer egne aktiviteter, som brugere kan deltage i mod en deltagerpris. Det er alm. borgere, der er medlemmer. Organiseringen vil kræve min. én ansat på fuldtid, hertil kommer muligvis en køkkenleder.	Organisering á la Medborgerhuset i Hobro. Huset er for foreninger, som kan leje lokaler fast eller løbende. Bestyrelsen vælges mellem foreningsrepræsentanter, som hver kan opstille et medlem og hver har én stemme til generalforsamling. Det er foreninger, der er medlemmer og ikke alm. borgere. Organiseringen vil kræve en koordinatorfunktion. I Medborgerhuset er der en flexjobber ansat. Det kunne måske koordineres af frivillige.	Forslag til en anden form for organisering, som skal sørge for at kortlægge, koordinere og markedsføre nuværende lokaler og aktiviteter til foreninger og borgere i Hadsund og omegn. Der kan tænkes i at ét sted fungerer som fyrtårn. Organiseringen vil kræve en koordinatorfunktion – kan evt. placeres hos en allerede eksisterende ansat.
For	Kan tilbyde aktiviteter for dem, der ikke normalt kommer i foreninger. Kan samarbejde med eksisterende foreninger, aftenskoler mv., uden at det er dem, der tager styring i forhold til retning. Kan agere ud fra borgernes behov og ikke foreningernes egne.	Mulighed for at skabe synergi på tværs af foreninger, som kan være med til at trække flere borgere til forskellige foreninger og aktiviteter. Mulighed for at samarbejde om at lave aktiviteter.	Udnyttelse og samtænkning af nuværende lokaler og aktiviteter. Vil skabe synlighed blandt foreninger og borgere om byens muligheder.
Imod	Kan blive en konkurrent til eksisterende foreninger, aftenskoler mv., hvis man ikke formår at samarbejde. Er en dyr model. For meget indblanding for kommunen.	Stærke foreninger kan komme til at fylde for meget. Vil understøtte dem, der allerede kan. Der er allerede mange lokaler som foreninger kan benytte sig af.	Vil ikke resultere i nye aktiviteter. Vil ikke tilfredsstille de ønsker, der er blandt mange af de involverede.

		Vil måske ikke komme nye tiltag ud af det.	
Økonomi	Min. 600.000 til en daglig leder.	Afhængig af hvilken type koordinator man kan finde.	Afhængig af, om der skal ansættes en eller det kan ligge i en nuværende stilling.

Det bliver nævnt, at der måske burde være tale om to forskellige huse – ét til foreninger og ét til borgere. Der er bekymring for, at begge dele ikke kan rummes under ét tag.

Samproduktion

Hvor langt kan vi så komme ad samproduktionens vej med etablering af et aktivitetshus i Hadsund?

Blandt dem, der har været involveret i både input og idéudviklingsmøder, er der stor interesse i at være med til at arbejde videre med huset. 10 personer har skrevet sig på en liste om at være med i en etableringsarbejdsgruppe. Her skal dog tages forbehold for, at ikke alle vil være interesserede lige meget hvad. Dvs. deres engagement afhænger af valg af målgruppe, organisering mv.

Det er arbejdsgruppens indtryk, at der er grobund for at arbejde videre med en etablering i et samarbejde med civilsamfundet, men det vil kræve kommunal facilitering. Man vil med fordel kunne træde i en mere faciliterende rolle og fordele opgaver og udvikling mellem sig i en mere samskabende retning. Dog vil der på visse områder være behov for ekspertviden fra kommunale medarbejdere, fx i forbindelse med bygninger.

Hertil vil det kræve en økonomisk investering fra kommunen både på den korte og den lange bane, hvis projektet skal realiseres. Det vil være realistisk at søge fondsmidler (ikke undersøgt nærmere på nuværende tidspunkt), men der er brug for en økonomisk base.

Budgetargumenter

Et aktivitetshus i Hadsund vil spille godt ind i forhold til nogle af de udfordringer og principper, der er beskrevet i Direktionens budgetoplæg:

- Demografi
 - Vælges målgruppen 60+, kan et aktivitetshus være et stærkt kort i forhold til forebyggelse og afhjælpning af ensomhed blandt ældre, som er en voksende gruppe i kommunen. Et sundt og stærkt fællesskab vil kunne være med til at rykke ved det behov for hjælp fra fx hjemmeplejen som findes.
 - Vælges der at fokusere på alle, kan et aktivitetshus være med til at skabe et endnu mere attraktivt lokalsamfund, som man har lyst til fortsat at være en del af, eller som giver incitament til at flytte til.
- Samproduktion
 - Samproduktion og samskabelse figurerer både i Direktionens strategiske pejlemærker og i Økonomiudvalgets vision, og et aktivitetshus vil være en oplagt arena at afprøve metoder at samproducere med civilsamfund og borgere i.

Kigger man på valg i forhold til lokation kan princippet om kloge kvadratmeter tages til overvejelse.

Næste skridt

For at komme videre med projektet sendes det nu til drøftelse i Økonomiudvalget og Byrådet, da der er behov for, at der bliver taget stilling til, om der er politisk opbakning til at arbejde videre med etableringen af et aktivitetshus i Hadsund og i så fald hvilke rammer, det skal ske under.